

TÜRKİYE'NİN
ARKEOLOJİK
VARLIKLARININ
KORUNMASI

SAFEGUARDING
ARCHAEOLOGICAL
ASSETS OF
TURKEY

BIAA BRITISH INSTITUTE
AT ANKARA
Understanding Turkey and the Black Sea

<http://saratprojesi.com/tr>
<http://saratproject.com>
facebook.com/saratprojesi/
twitter.com/saratprojesi
instagram.com/saratprojesi/

SARAT Projesi adını İngilizce ‘**Safeguarding Archaeological Assets of Turkey**’ (Türkiye’nin Arkeolojik Varlıklarının Korunması) ifadesinin baş harflerinden alır. Projenin amacı, Türkiye’nin zengin, çok çeşitli ve tehdit altındaki arkeolojik varlıklarının korunması için bilgi-kapasite ve farkındalık artırmaktır. Bu hedef doğrultusunda çeşitli eğitim ve araştırmaları hayata geçirmektedir.

SARAT, Ankara İngiliz Arkeoloji Enstitüsü (BIAA) başkanlığında yürütülen bir projedir.

Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırma Merkezi (ANAMED) ve Uluslararası Müzeler Konseyi İngiltere Şubesi (ICOM UK) projenin ortaklarıdır ve çalışmalar birlikte yapılmaktadır.

SARAT Projesi, yönetimi British Council tarafından yürütülen Kültürel Koruma Fonu tarafından desteklenmektedir.

Ne Yapıyoruz?

- Arkeolojik Varlıkların Korunması ve Kurtarılması için Sertifikalı Online Eğitim

SARAT’ın proje ortaklarından Koç Üniversitesi Anadolu Medeniyetleri Araştırmaları Merkezi (ANAMED) ve Koç Üniversitesi ile Türkiye’nin kültürel miras alanında ilk online eğitimi hayata geçiriliyor. 20 bölümlük, ücretsiz ve Türkçe programı bitirenler Koç Üniversitesi’nden sertifika almaktadırlar. Nisan 2019’da başlayan program şu ana kadar üç binin üstünde katılımcıyı kültürler varlıklar için risk ve acil durum yönetimi ve koruma konularında eğitmiştir. Yıl sonuna kadar bu rakamın beş bine ulaşması beklenmektedir.

- Toplumun arkeolojiyle ilişkisi üzerine Türkiye’de ülke çapında ilk kamuoyu araştırması

Arkeolojik miras bakımından zengin bir ülkede yaşayan toplumun arkeolojiyle ne ölçüde, hangi yaklaşımlar, hangi değerlerle bağ kurduğunun anlaşılması için Türkiye’de ilk kez tüm ülkeyi kapsayan yüz yüze bir kamuoyu araştırması yapıldı. Türkiye’nin en saygın kamuoyu araştırma şirketlerinden birisi ile tüm Türkiye’de, Mayıs 2018’de 3601 kişi ile yüz yüze yapılan görüşmeler ile yapılan bu anket Türkiye ve hatta dünya için bir ilktir. Toplumun arkeolojiden ne anladığı, nasıl değerler atfettiği, arkeolojik varlıklarla ilişkileri ve görüşleri üstüne eşsiz veriler elde edilmiştir.

- **Gazetecilerle Arkeoloji Haberciliđi atölyeleri ve ‘Bir Uzmanla Sor’ ađı**

İlkeli ve nitelikli gazetecilik her alanda olduğu kadar arkeoloji ve kültürel miras alanını da etkileyen önemli unsurlardan biri. Yazılan arkeoloji haberlerinin doğru bilgileri ve bakış açılarını yansıtmayı hedefleyen ve medya mensupları ile arkeologları bir araya getiren altı workshop gerçekleştirildi (İstanbul (2), İzmir, Antalya, Bursa, Diyarbakır).

- **Arkeolojik eser koleksiyoncularıyla görüşmeler**

SARAT’ın arkeolojik varlıkların korunmasında ayrı bir önem verdiği konulardan biri de arkeolojik eser koleksiyonculuğu. Her zaman tartışmalara neden olan bu konuda ortak bir paydanın bulunabilmesine katkı sağlamak adına, Türkiye’deki arkeolojik eser koleksiyoncularıyla dünyadaki arkeolojik eser talanından, bir eserin kendi arkeolojik konteksti içinde bulunmasının önemi ve bilimsel değerinden haberdar etmek için görüşmeler yapılmakta, aynı zamanda koleksiyonerlerin bakış açıları ve sorunları dinlenmektedir.

- **Yerelde Arkeoloji Toplantıları**

Yukarıda sözü edilen kamuoyu araştırması sonuçlarını Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde yerel paydaşlarla birlikte konuşmak ve onlara bölgelerindeki kültürel ve arkeolojik varlıkları nasıl daha iyi değerlendirebilecekleri ve koruyabilecekleri konusunda fikirler vermek amacıyla yapılmaktadır. Şu ana kadar Burdur, Gaziantep ve Şanlıurfa’da gerçekleştirilen toplantılar Tunceli, Kırklareli ve Nevşehir illeri için de planlanmıştır. Toplantılara belirlenen kentte kültür varlıkları ile ilgili tüm birimler, SARAT online ders programının yereldeki katılımcıları, üniversite, öğrenciler davet edilmektedir. Yarım gün olarak tasarlanan toplantılarda SARAT projesi ve kadrosu tanıtılmakta, anket sonuçları anlatılmakta, Türkiye ve dünyadan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi konusunda iyi bazı örnekler sunulmakta ve bulunulan ilin ve bölgenin özellikleri ve potansiyeli katılımcılarla birlikte konuşulmaktadır.